

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

L. De sacro & adiunctis ossibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

musculi, singulis digitis inserti bini ita proximi metacarpij ossibus producti. Deniq. pollex tribus flexitur musculis: primo supremus articulus à superiori parteradij deriuato; duobus alijs à pericarpio & pollici subiecto carpo deductis, tum articulus alter, tum infimus. Sed musculi quidem digitorum quatuor flexores rectis constant fibris, quod recta ad carpum flectant, qui verò pollicem flectunt, obliquis aut transuersis; quoniam ad priores illos digitos mouent, vt valida sit & firma manus apprehensio.

Extendunt autem priores quatuor digitos eorumque articulos musculi alij externi: qui tum ab exteriori brachij processu bini exorti pericarpio-colligati, simili prorsus, quo per internam flexores, modo per externam progredientes manum in secundum & tertium inferuntur articulum: tum à metacarpij ossibus alij, qui interioribus similes ad articulum primum exterius pertinent. Pollicem verò alij à cubito ad illius item articulos deducti.

Est & tertius digitorum motus, quo aut adducuntur aut abducuntur. Is est exiguorum illorum musculorum, quos primis quatuor digitorum articulis infigi diximus. Bini enim simul contracti flectunt aut extendunt: ac si alter contrahatur laxato altero, aut vnus flexor & alter extensor illi proximus contrahantur, laxatis duobus ceteris, adducitur digitus vel abducitur. Et pollicis adfunt adductores musculi à metacarpij ossibus producti, alij. ex aduersa parte abductores. Hæc est obscura satis & multitudine musculorum implicata totius manus descriptio quam breuissime fieri potuit comprehensa. Iam de pede dicendum est.

DE SACRO ET AD
iunctis ossibus.

CAPVT L.

M Anum in quatuor partes diuisimus, scapulam, brachium, cubitum, & extremam manum. Nam etsi scapula manus propriè pars non videatur esse, ad manum tamen pertinet: tum quod illius principium sit: tum quod cum non ad thoracem, sed ad artus pertineat, non nisi ad manum pertinere potest: quippè artus omnes manu pedèque comprehenduntur. At pedem manui respondere parèntque esse oportet, & in quadrupedibus bestijs eundem prorsus habent vsum. Pedem igitur quadupartitè item diuidamus, in ischium, femur, tibiæ, & extremum summumque pedem. Hic extremæ respondet manui, tibiæ cubito, femur brachio, ischium scapula: siquidem vt brachium scapulae, sic ischio femur articulatur. Os ischium sacro ossi validissime implantatum est; nec intelligi potest quomodo habeat, quin totius sacri ossis intelligatur structura.

O sacri cur dictu. Sacrum os appellatum est; vel quod maximum sit & ab amplitudine *maro* dictum, id est, latum & amplum os: vel quod veluti basis & fundamentum existat aliorum omnium. Huic namque tum spina tota, tum femora & crura innituntur. Pluribus sanè ossibus constat, sed quæ procedente ætate coalescant in vnum, coalitus tenui vix vestigio

A relicto. Quinque aut sex in puerulis separantur; quæ vertebrarum spinæ similitudinem quandam referunt: & quò magis descendunt, eò angustantur magis, sùm ipsa, tum eorum processus, qui in superioribus ossibus magnopere producantur.

C Continet & sacrum os spindem medullam, indeque quinque aut sex neruorum paria procedunt. Sed infimæ illius parti succedit os nullæ iam medullæ peruium; quod à Coccygis seu Cuculi auis rostri similitudine nomen habuit tribusque aut interdum quatuor ossiculis constat, quæ minora sensim sunt & in acutum tandem desinunt; rostri figura, quæ introsum incuruatur. *Oppositior* etiam vocant, quod auium caudæ & mobilitus eius ossiculis simile sit. Nam in fœminarum partu & in magna ani apertione coniuget, & cedens ampliorem facit locum. Neque enim credendum est pubis ossa seiuungi aperitque parentibus: sed tantum coccygis os cedit; & amplior omnino fœminis, quam maribus, locus: quod tum breuiore linea pubis ossa iungantur & tenuata magis & quasi sinuata distent magis: tum coxendicum infimæ partes magis distent. Ita fœminarum partui sagax & prouida natura prospexit.

Superiori igitur sacri ossis regioni, illius inquam procelibus, os illud vtrinque infigitur implantaturque firmissimè (in pueris triplici distinctum linea) quod superiori ac posteriori parte ilium os vocatur; cui appendix summa adnascitur, spina vocata: inferiori & anteriori, qua circa pubem ex vitro que coeunt latere, pubis os appellatur: ad demum media ischium, coxendicis os, quod ibi coxa coxindixit articuletur. Porro hoc os ita vtrinque infigitur, vt simul cù osse sacro veluti peluim efformet, qua intestina, vesica, & fœminæ vterus egregiè continentur. Propterea fœminis ampliora sunt altiùsque educta hæc ossa, vt & fetus tutiori loco gestaretur, & facilius fœminæ gestatio fieret. Externa aut huius ossis regione amplius, rotundus, & profundus continetur sinus excipiendo femoris capiti paratus. Is cartilagine obductus læuis omnino est & lubricus, vt facilis sit tibiz motus, neque assiduo motu atteratur: atque ex media ipsius sede fortissimum producitur vinculum, quod summo femoris capiti infixum firmissimè alligat femur.

Vniuersum hoc os aut ossium potius compago sanè ad truncum pertinet, non ad artus. Non enim mo uetur, sed immota femoris ac pedis totius motum sustinet: hocque à mobili scapula non parum differt, fuit tamen hoc commemoranda loco, tum quod pedi hoc ipsum sit, quod manui scapula: tum quod sine illa femoris articulatio & motus nec intelligitur nec constat.

DE FEMORE.

CAPVT LI.

Femur brachio prorsus respondet & est simile: vnicum os longissimum omnium in homine, in auiibus contra & ferè quadrupedibus tibiæ longior femore. Caput superius, quod ischij, profundo sinu excipitur, vinculoque alligatur, læui obductum cartilagine apophysis quædam est & appendix, quæ in teneriori præ-